

Инвестиционо-развојна банка
Републике Српске

ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ

**Инвестиционо-развојне банке
Републике Српске а.д. Бањалука и фондова
за 2013. годину**

Бањалука, април 2014. године

САДРЖАЈ

1	УВОД	4
2	ПРАВЦИ РАЗВОЈА БАНКЕ	5
3	ИЗВЈЕШТАЈ О АКТИВНОСТИМА БАНКЕ У 2013. ГОДИНИ	6
3.1	ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ПЛАНА ПЛАСМАНА	6
3.1.1	Извјештај о раду за 2013. годину	6
3.1.1.1	Пласмани по кредитним линијама	6
3.1.1.2	Куповина и продаја ХоВ	7
3.1.1.2.1	Куповина	7
3.1.1.2.2	Продаја	7
3.1.1.3	Мониторинг	8
3.1.1.4	Значај ИРБРС у подршци реалном и финансијском сектору РС	8
3.2	УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА	9
3.3	ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ПЛАНА ПРИВАТИЗАЦИЈЕ	9
3.3.1	Продаја државног капитала у стратешким предузећима	10
3.3.2	Продаја државног капитала у новооснованим предузећима	10
3.3.3	Приватизација државног капитала методом продаје путем тендера	10
3.3.4	Продаја државног капитала методом продаје акција на берзи	11
3.3.5	Финансијско реструктурирање	12
3.3.6	Контрола извршења уговорних обавеза купаца државног капитала/акција	12
3.3.7	Остале активности	12
3.4	ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ПЛАНА КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА	14
3.4.1	Припрема и сачињавање препорука за гласање представницима капитала	14
3.4.2	Заступање и представљање капитала Акцијског фонда РС и Фонда за реституцију РС на скупштинама акционара друштава капитала из портфеља фондова	14
3.4.3	Јачање сарадње са друштвима капитала из портфеља фондова	15
3.4.4	Ефекти у домену корпоративног управљања произведени активностима ИРБРС	15
3.5	ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ПЛАНА МАКРОЕКОНОМСКИХ АНАЛИЗА И МЕЂУНАРОДНИХ ОДНОСА	16
3.5.1	Макроекономске анализе	16
3.5.2	Међународни односи	17
3.6	ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ПЛАНА НАБАВКИ БАНКЕ	18
3.6.1	Реализација набавки за 2013. годину	18
4	ИЗВРШЕЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАНОВА ЗА 2013. ГОДИНУ	20
4.1	ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА БАНКЕ ЗА 2013. ГОДИНУ	20
4.1.1	Остварени пословни приходи	20
4.1.2	Остварени пословни расходи	21
4.1.3	Остварена инвестициона улагања	24
4.2	ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ФОНДА ЗА РАЗВОЈ И ЗАПОШЉАВАЊЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. БАЊА ЛУКА ЗА 2013. ГОДИНУ	24
4.2.1	Остварени пословни приходи	25
4.2.2	Остварени пословни расходи	25

4.3 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ФОНДА СТАНОВАЊА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. БАЊА ЛУКА ЗА 2013. ГОДИНУ	27
4.3.1 Остварени пословни приходи	28
4.3.2 Остварени пословни расходи	28
4.4 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ФОНДА ЗА УПРАВЉАЊЕ НЕКРЕТНИНАМА И ПОТРАЖИВАЊИМА У ВЛАСНИШТВУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. БАЊА ЛУКА ЗА 2013. ГОДИНУ	30
4.4.1 Остварени пословни приходи	30
4.4.2 Остварени пословни расходи	30
4.5 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ФОНДА ЗА РАЗВОЈ ИСТОЧНОГ ДИЈЕЛА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. ИСТОЧНО НОВО САРАЈЕВО ЗА 2013. ГОДИНУ	32
4.5.1 Остварени пословни приходи	32
4.5.2 Остварени пословни расходи	33
4.6 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА АКЦИЈСКОГ ФОНДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. БАЊА ЛУКА ЗА 2013. ГОДИНУ	34
4.6.1 Остварени пословни приходи	35
4.6.2 Остварени пословни расходи	35
4.7 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ФОНДА ЗА РЕСТИТУЦИЈУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. БАЊА ЛУКА ЗА 2013. ГОДИНУ	37
4.7.1 Остварени пословни приходи	37
4.7.2 Остварени пословни расходи	38

1. УВОД

Инвестиционо-развојна банка Републике Српске (ИРБРС) основана је у циљу подршке развојним пројектима који доприносе: (1) повећању запослености, (2) изградњи инфраструктурних објеката у РС, (3) извозно оријентисаној производњи, (4) унапређењу корпоративног управљања и тржишта капитала, (5) малом и средњем предузетништву, (6) заштити животне средине, (7) равномјерном регионалном развоју, (8) унапређењу пољопривредне производње, (9) стамбено-пословној изградњи, (10) ефикасном спровођењу приватизације, (11) реструктурисању предузећа у контексту приватизације, (12) подстицању производње која смањује увозну зависност, и (13) међународној промоцији инвестиционих могућности у РС. У складу са дефинисаним стратешким правцима и приоритетима у раду, и у 2013. години, активности ИРБРС биле су усмјерене на одржавање и подстицање свеукупног друштвеног и економског раста и развоја, те очување социјалне стабилности РС. Домаћа привредна активност континуирано је стимулисана кроз кредитне пласмане и пласмане у хартије од вриједности (ХоВ), док је ИРБРС путем *стамбених кредита* и *зајмова за демобилисане борце* значајно допринијела испуњењу социјалних циљева и приоритета.

Током 2013. године, настављене су активности припреме за продају и продаје преосталог државног капитала у РС. У истом периоду, Банка је, путем именованих представника капитала Акцијског фонда РС и Фонда за реституцију РС, учествовала у раду скупштина акционара друштава која се налазе у њиховим портфељима.

У подручју међународне сарадње, обезбијеђен је наставак и пуна оперативност аранжмана са *Свјетском банком* у износу од 36 милиона евра. Поред тога, постигнута је и начелна сагласност са *Развојном банком Савјета Европе (СЕВ)* око услова зајма којим би се осигурала додатна кредитна средства за финансирање стамбеног збрињавања група од посебног значаја за РС (млади и млади брачни парови).

Независну ревизију финансијских извјештаја ИРБРС и фондова за 2013. годину обавио је КРМГ В-Н d.o.o. Као резултат пословања током 2013. године, остварена је консолидована нето добит (добит Банке и фондова) у укупном износу од 33,7 милиона КМ.

У наставку су дати извјештаји о извршењу активности Банке и извјештаји о остварењу финансијског плана Банке и фондова за 2013. годину.

2. ПРАВЦИ РАЗВОЈА БАНКЕ

Правци развоја Банке *одређени* су стратешким оквиром и постављеним приоритетима у раду и у функцији су непосредног испуњења промовисане визије ИРБРС: „*постати најважнији стуб финансијске подршке развоју и инвестицијама у партнерству са приватним сектором и међународним финансијским институцијама и тиме омогућити стварање конкурентне и одрживе привреде Републике Српске.*“

ИРБРС, као једна од *кључних*, развојно орјентисаних финансијских институција у РС, наставиће са пружањем свеобухватне, широко диверсификоване финансијске подршке домаћој привреди, како путем кредитних пласмана, тако и кроз пласмане средстава у ХоВ. Поред тога, биће подржано и стамбено збрињавање социјалних група од посебног значаја за РС те реализација локалних инфраструктурних и осталих приоритетних пројеката, посредством домаћег тржишта капитала. Дакле, у складу са расположивим ресурсима и објективним потребама, Банка ће осигурати значајни допринос у одржавању стабилности и постизању циљева одрживог економског раста и развоја РС.

У сарадњи са осталим *релевантним* институцијама, ИРБРС ће своје активности у домену приватизације државног капитала, усмјерити на окончавање овог вишегодишњег процеса. То ће, између осталог подразумевати и предузимање неопходних мјера на припреми предузећа за приватизацију, те повећању њихове инвестиционе атрактивности, кроз процес финансијског реструктурирања.

И у наредном периоду, Банка ће проводити активности корпоративног управљања над предузећима која се налазе у портфелима Акцијског фонда РС и Фонда за реституцију РС, на који начин ће значајно допринијети и унапређењу домаће корпоративне праксе.

Обезбјеђење додатних средстава за финансирање привреде и пројеката од посебног значаја за РС, те размјена релевантних информација, знања и искустава кроз учешће у раду *Европског удружења јавних банака*, и даље ће се налазити у фокусу дјеловања Банке на пољу међународне сарадње. Поред тога, чланство у Удружењу омогућиће ИРБРС континуирано праћење најновијих *трендова* у развојном банкарству што ће значајно допринијети унапређењу укупних оперативних капацитета Банке.

Дакле, кроз концепт контрацикличног дјеловања те даљим јачањем партнерских односа са реалним и финансијским сектором РС, *ИРБРС* ће бити у потпуности посвећена очувању лидерске позиције у испуњењу промовисаних развојних циљева и приоритета, али и постизању свеукупног друштвеног и економског просперитета РС.

3. ИЗВЈЕШТАЈ О АКТИВНОСТИМА БАНКЕ У 2013. ГОДИНИ

3.1 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ПЛАНА ПЛАСМАНА

3.1.1 Извјештај о раду за 2013. годину

Током 2013. године, пласман средстава вршен је на кредитној основи, путем кредитних линија (КЛ) и зајмова, као и пласмана у ХоВ, посредством домаћег тржишта капитала. Кредитни пласмани реализовани су у складу са *Правилима пласмана средстава по кредитним линијама и зајмовима*, док је куповина и продаја хартија вршена из портфеља Акцијског фонда РС, Фонда за развој и запошљавање РС и Фонда за реституцију РС.

Позитивни ефекти укупних финансијских пласмана ИРБРС, у првом реду се огледају кроз: развој примарне и секундарне пољопривредне производње, предузетништва и реалног сектора РС у цјелини, очување постојеће запослености и креирање нових радних мјеста, развој неразвијених и изразито неразвијених општина те стамбено збрињавање социјалних група од посебног интереса и значаја за Републику Српску.

3.1.1.1 Пласмани по кредитним линијама

Током извјештајног периода, у складу са исказаним потребама и потражњом потенцијалних крајњих корисника, одобрено је 151.675.261 КМ, путем 961 кредитног захтјева.

У 2013. години, одобрено је финансирање свих поднешених кредитних захтјева који су испуњавали услове и критеријуме за финансирање. Путем *КЛ за почетне пословне активности* одобрено је 309.500 КМ, *КЛ за микробизнис у пољопривреди* 4.183.219 КМ, те *КЛ за пољопривреду* 6.942.000 КМ. Кредитирање домаће привредне активности (предузетника и предузећа) вршено је посредством финансијских посредника – индиректно, кроз кредитне линије, и директно, путем зајмова. На тај начин, кроз *КЛ за предузетнике и предузећа* одобрено је 56.310.236 КМ, односно путем зајмова додатних 45.416.138 КМ.

У другој половини 2013. године, настављен је финансијски аранжман са Свјетском банком. До краја 2013. године, из средстава Свјетске банке, путем *кредита за мала и средња предузећа (ЕАФ)* – додатно финансирање одобрено је 3.631.950 КМ.

За рјешавање стамбеног питања социјалних група од посебног интереса за РС (*породице погинулих бораца, ратни војни инвалиди, млади високообразовани брачни парови, породице са двоје или више дјеце*) одобрено је 34.364.669 КМ, док је путем *зајмова за демобилисане борце* подржано samozapošljavanje незапослених припадника ВРС са 517.550 КМ, кроз финансирање пројеката из области предузетништва, мале привреде и пољопривреде.

3.1.1.2 Куповина и продаја ХоВ

У извјештајном периоду, куповина ХоВ вршила се уписом код емитената и куповином на берзи, док се продаја ХоВ вршила прихватањем понуде за преузимање, продајом ХоВ на слободном берзанском тржишту, организовањем аукција и кроз кориштење права несагласног акционара.

3.1.1.2.1 Куповина

Куповина ХоВ вршена је на Бањалучкој берзи и уписом код емитента. Током извјештајног периода, у куповину ХоВ уложено је укупно 48.605.410 КМ.

Од укупног износа инвестираних средстава, у куповину ХоВ чији су емитенти привредни субјекти (акције и обвезнице) пласирано је 4.800.000 КМ. Поред тога, ИРБРС је подржала емисију трезорских записа у укупном износу од 9.805.410 КМ, док је у ХоВ чији су емитенти комерцијалне банке уложено 34.000.000 КМ. На тај начин, извршене су Мјере Владе Републике Српске на ублажавању негативних ефеката свјетске економске кризе, те испоштовани закључци Народне скупштине Републике Српске број 01-1263/09 од 10.09.2009. године и Владе Републике Српске број 04/1-012-2-1999/09 од 22.10.2009. године.

Пласмани у ХоВ су вршени из средстава фондова према сљедећој структури:

- Акцијски фонд РС у износу од 26.931.564 КМ,
- Фонд за реституцију РС у износу од 13.937.946 КМ,
- Фонд за развој и запошљавање РС у износу од 7.735.900 КМ.

3.1.1.2.2 Продаја

У току 2013. године, континуирано су изношене акције на продају из портфеља Фонда за реституцију РС, и то заједно са Акцијским фондом РС, Пензијским резервним фондом РС, али и другим фондовима који су изразили интересовање за пакетирање.

Фонд за реституцију РС, заједно са Пензијским резервним фондом РС, организовао је заједничке продаје пакета акција за 69 предузећа, док је заједно и са Акцијским фондом РС понуђено на продају још 19 друштава. Поред тога, Фонд за реституцију РС и Акцијски фонд РС су понудили на продају акције три друштва. Поред продаја организовањем заједничких аукција или на слободном берзанском тржишту давањем налога „све или ништа“, Фонд за реституцију РС самостално је, наведеним методама, понудио на продају акције пет друштава из свог портфеља.

Сумарно посматрано, у 2013. години, укупно је продано 16 пакета акција из портфеља Фонда за реституцију РС за 1.151.436 КМ. Од овог износа, продајом на берзи остварен је прилив од 766.222 КМ, прихватањем јавне понуде за преузимање 361.988 КМ, док су коришћењем права несагласног акционара продане акције у вриједности 23.227 КМ.

3.1.1.3 Мониторинг

Ради контроле намјенског утрошка кредитних средстава, у току 2013. године обављено је укупно 319 теренских посјета код 314 клијената.

Од укупног броја контролисаних клијената, код њих 312 утврђен је намјенски утрошак кредитних средстава, док је у случају два клијента констатована њихова ненамјенска употреба. У случају клијената који су ненамјенски употребили одобрена кредитна средства, покренуте су процедуре у складу са *Правилима пласмана средстава по кредитним линијама* и осталим актима Банке.

У оквиру теренских посјета вршена је и контрола реализације планираног запошљавања. Наиме, клијенти код којих је вршен мониторинг планирају запошљавање 514 нових радника током периода отплате кредита. Контролом је утврђено да је, у досадашњем дијелу отплате кредита, запослено 288 радника, како је то и било предвиђено уговореном динамиком запошљавања. Квалификациона структура запослених радника је: НК-52, ПК-13, КВ-98, ССС-77, ВШС-1, ВСС-46 и Мр-1.

3.1.1.4 Значај ИРБРС у подршци реалном и финансијском сектору РС

Инвестиционо-развојна банка РС, захваљујући континуираној подршци коју је учинила доступном за одржавање стабилности и остваривање циљева дугорочног раста и развоја РС, афирмисала се у кључну финансијску, развојно орјентисану институцију.

Учешће одобрених кредита Банке домаћој привреди у укупним одобреним кредитима банкарског сектора истој биљежи континуирани раст од њеног оснивања. Њихово учешће, са 6% на крају 2008. године порасло је на 21,1% колико је износило на дан 30.09.2013. године. У истом периоду, сличан позитивни тренд забиљежен је и када су у питању стамбени кредити ИРБРС. На крају трећег квартала 2013., они су чинили 39,5% укупних стамбених кредита банкарског сектора РС или 14,8 процентних поена више у поређењу са њиховим учешћем на крају 2008. године.

Дакле, поред изузетно повољне и свеобухватне подршке домаћој привреди у условима отежане ликвидности и смањене доступности комерцијалних извора финансирања, ИРБРС је значајно допринијела и рјешавању стамбеног питања група од посебног интереса и значаја за РС, под изузетно повољним условима.

И у 2013. години, Банка је наставила да пружа финансијску подршку реалном и финансијском сектору РС, укључујући и подршку емисијама хартија емитента Република Српска, посредством домаћег тржишта капитала. Укупни пласмани ИРБРС (*куповина и продаја ХоВ*) чинили су 13,2% годишњег оствареног промета на *Бањалучкој берзи*. Путем својих инвестиционих активности, ИРБРС је обезбиједила значајан допринос свеобухватном развоју домаћег тржишта капитала, у првом реду кроз даљу диверсификацију укупних извора финансирања у РС.

У току 2013. године, од 151,7 милиона КМ укупно пласираних кредитних средстава, привреда РС подржана је са 116,8 милиона КМ, од чега се 38,3% односи на подручје *прерађивачке индустрије*, 34,8% на *пољопривреду*, те 5,6% на *грађевински сектор* РС. На овај начин, непосредно је подржана даља експанзија подручја која су уједно и носиоци укупне економске активности РС, будући да у стварању бруто домаћег производа (БДП) РС учествују са готово 22%.

3.2 УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

У основи процеса управљања финансијским ризицима налазе се циљеви максимизирања вриједности Банке и фондова. Самим тим, правремена *идентификација*, *квантификација* и *надзор* ризичног профила финансијских ризика представљају кључне елементе овог комплексног процеса.

Ризик кредитних пласмана, у дијелу у којем се реализују посредно, носе финансијски посредници. Из тога разлога, посебна пажња посвећује се избору пословних банака и микрокредитних друштава која посредују у пласману средстава крајњим корисницима те континуираном праћењу њиховог стања, стабилности и дугорочних трендова у пословању. С друге стране, Банка, односно фондови, у цјелости носе кредитни ризик пласмана у ХоВ те се, стога и врше детаљне анализе емитената и оправданости појединачних улагања. Поред тога, Фонд за развој и запошљавање РС сноси и ризик по основу директно пласираних средстава крајњим корисницима (зајмовима), због чега се детаљно анализира кредитна способност потенцијалних крајњих корисника по зајмовима ИРБРС.

У 2013. години, вршена је процјена кредитног ризика по основу кредитних пласмана, те су припремана мишљења о куповини хартија од вриједности емитената из Републике Српске.

На кварталној основи, током извјештајног периода, припремане су и *Финансијске анализе пословних банака и микрокредитних друштава* преко којих се врши пласман средстава фондова којим управља ИРБРС. Осим детаљног прегледа стања и резултата финансијских посредника, Анализе су укључивале и конкретне смјернице за даље унапређење пословање Банке, када је у питању њена кредитна изложеност.

3.3 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ПЛАНА ПРИВАТИЗАЦИЈЕ

Основне активности Банке, као овлашћеног продавца државног капитала у предузећима у РС односе се на:

- припрему за продају и продају државног капитала у преосталим неприватизованим предузећима,
- анализу достављених програма финансијског реструктурирања ради давања мишљења о прихватљивости истих,

- контролу извршења обавеза дефинисаних закљученим уговорима о продаји државног капитала у предузећима,
- остале активности (припрема предузећа за спровођење процеса приватизације, издавање увјерења у складу са чланом 8а. *Закона о приватизацији државног капитала у предузећима* и др.).

3.3.1 Продаја државног капитала у стратешким предузећима

У току године није нуђен на продају државни капитал стратешких предузећа обухваћених планом из низа објективних разлога.

Наиме, Закључком Владе РС из октобра 2013. године обустављене су све активности на ажурирању и изради посебног приватизационог програма за „Ветеринарско-сточарски центар“ АД Бања Лука.

Израда посебног приватизационог програма за предузеће „ФАМОС-Фабрика мотора“ а.д. Источно Сарајево одложена је за 2014. годину због неокончаног поступка регистрације повећања основног капитала по основу прихваћеног програма финансијског реструктурирања истог, док је друштво „Фабрика мотора специјалне намјене“ а.д. Источно Сарајево, програм финансијског реструктурирања доставило у току године, а процедура одобравања истог није била окончана до краја године.

Према најавама ресорног министарства, предвиђено је да приватизација државног капитала у друштву РЖР „Љубија“ АД Приједор буде извршена методом непосредног одабира купца, због чега Банка за исто није приступила изради посебног приватизационог програма.

3.3.2 Продаја државног капитала у новооснованим предузећима

У току године објављени су тендери за четири друштва која је Влада РС основала на имовини купљеној у поступку стечаја, и то: „Нови мермер“ а.д. Шековићи, „Нови аутодијелови“ а.д. Рудо, „Нова творница пречистача“ а.д. Рогатица и „Дрвна индустрија“ а.д. Власеница. Обзиром да на поменутиим тендерима није било поднесених понуда исти су проглашени неуспјешним. Тендер за продају капитала друштва „Нова Романија“ а.д. Соколац у току године није организован, будући да је ово друштво поднијело програм финансијског реструктурирања, који је одобрен, али поступак повећања основног капитала по том основу није завршен до краја године.

3.3.3 Приватизација државног капитала методом продаје путем тендера

У групи од три затворена акционарска друштва и једног друштва са ограниченом одговорношћу за чији државни капитал је предвиђена продаја методом тендера, спроведена је процедура продаје државног капитала у једном друштву, УТРС „Терме-

Озрен“ АД Петрово. На тендеру, који је био отворен од 26.08. до 30.09.2013. године, није било поднесених понуда. Државни капитал преосталих друштава из ове групе у току године није изношен на продају из објективних разлога, као што су: судски спорови у вези са имовином друштва (АД „Тргопромет“ Дервента), незавршен поступак регистрације у званичним регистрима („Информатор“ д.о.о. Бања Лука) и покренуте иницијативе за рјешавање статуса предузећа путем органа истог („Енергоинвест“ АД Пале).

3.3.4 Продаја државног капитала методом продаје акција на берзи

Продаја акција на берзи требала је да обухвати 27 предузећа подијељених у двије групе, и то:

- 3 предузећа у којима се продаја акција на берзи врши организовањем посебне аукције уз могућност постављања услова и квалификационих критеријума за учеснике, и
- 24 предузећа у којима се продаја акција на берзи врши организовањем посебне аукције без постављања услова и квалификационих критеријума или путем редовног берзанског трговања.

У току 2013. године, нису организоване аукције за предузећа из прве групе, обзиром да је приватизација истих одложена одлукама Владе РС, односно ресорног министарства.

Из друге групе од 24 предузећа, Банка је у току 2013. године, понудила на продају акције свих планираних предузећа изузев акција два друштва у којима је, у току године вршено значајно смањење основног капитала због покрића губитка („Крајина Борац“ АД Бања Лука и „Чајавец“ АД Бања Лука).

Продаја акција осталих друштава спроведена је у три наврата у току године. Наведене акције су нуђене заједно са акцијама истих емитената из портфеља Фонда за реституцију РС, а у појединим случајевима, и акцијама у власништву Пензијског резервног фонда РС. Прва берзанска аукција на којој су понуђене акције 17 предузећа организована је у јуну, у периоду 26.-28.06.2013. године, а на овој аукцији је продат пакет акција у једном друштву. Ријеч је о пакету од 18,35 % државног капитала из портфеља Акцијског фонда РС, који је продат по цијени од 0,37 КМ по акцији, односно 1.288.160,55 КМ за поменути проценат капитала. Преостали непродати пакети акција поново су понуђени на продају путем редовног берзанског трговања, уношењем налога „све или ништа“ у периоду 28.10.-01.11.2013. године. Том приликом, и поред снижења почетне продајне цијене акција до 10% у односу на претходну аукцију, нити један од понуђених пакета акција није продат. Осим наведених, крајем децембра безуспјешно су понуђени на продају и пакети акција три друштва са којима је трговање на берзи обустављено због недостављања финансијских извјештаја, али је берза исто омогућила на захтјев Банке.

Неизвршење планова продаје акција путем берзе узроковано је истим факторима који су били присутни и претходних година, а односе се на: незаинтересованост инвеститора, неатрактивност понуђених предузећа, те успостављеној власничкој структури у већини

њих у којој доминира један контролни власник што, свакако утиче на изостанак конкуренције.

3.3.5 Финансијско реструктурирање

Током извјештајног периода, Банка је анализирала три достављена програма финансијског реструктурирања од стране предузећа: „Нова Романија“ а.д. Соколац, „ФАМОС-Фабрика мотора“ АД Источно Сарајево и „Фабрика мотора специјалне намјене“ АД Пале. По извршеној анализи достављених програма, ИРБРС је исте, са мишљењем, доставила Влади РС на коначно одлучивање. Влада је за све достављене програме донијела одлуку о њиховом прихватању и намјери конверзије потраживања у акције.

3.3.6 Контрола извршења уговорних обавеза купаца државног капитала/акција

У току 2013. године проведена је контрола извршења обавеза из уговора о продаји државног капитала/акција у седам предузећа, и то у шест предузећа у којима је приватизација извршена методом варијабилног тендера/тендера (четири ветеринарске станице и два стратешка предузећа), те једном предузећу у којем је државни капитал продат методом фиксног тендера. О свим проведеним контролама сачињени су записници и службене забиљешке, при чему нису констатована кршења уговором преузетих обавеза од стране купаца државног капитала.

3.3.7 Остале активности

Чланом 8а. *Закона о приватизацији државног капитала у предузећима* („Службени гласник Републике Српске,“ број: 56/06, 1/07, 53/07, 41/08, 58/09, 79/11 и 28/13), Банка је овлаштена за издавање увјерења којим се означавају непокретности које су у почетном билансу стања (активни подбиланс) исказане у имовини предузећа које је било предмет извршене приватизације, а ради покретања поступка за утврђивање права власништва пред *Републичком управом за геодетске и имовинско правне послове*.

Током извјештајног периода, за примљено је 73 захтјева за издавање увјерења, од чега је издато укупно 65 увјерења. У случају преосталих захтјева, подносиоцима је одговорено дописом, уз достављање одговарајуће документације.

У подручју активности везаних за управљање некретнинама и потраживањима, у току 2013. године донешен је нови *Закон о Фонду за управљање некретнинама и потраживањима у власништву Републике Српске* („Службени гласник Републике Српске,“ број: 28/13) којим се уређује оснивање, правни статус, дјелатности и начин управљања Фондом за управљање некретнинама и потраживањима у власништву Републике Српске. Овим Законом, између осталог, створени су и услови за реално исказивање капитала Фонда. Средства се прикупљају продајом некретнина, наплатом

потраживања, њиховом конверзијом или продајом и наплатом закупнине за некретнине којим Фонд управља.

Програмом рада Народне скупштине Републике Српске за 2013. годину, било је предвиђено и доношење измјена и допуна Закона о имовини и потраживањима којима управља Фонд за управљање некретнинама и потраживањима Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број: 29/10). Предложеним измјенама и допунама прецизније би била уређена улога Правобранилаштва Републике Српске у заштити имовинско-правних интереса РС на имовини исказаној у пасивном подбилансу, али исте, до краја године, нису усвојене.

У 2013. години, према правилима стечајног поступка, продат је дио некретнина предузећа „Изолатер“ а.д. у стечају Требиње, које се налазе у Сарајеву и Београду, те су средства остварена овом продајом уплаћена у корист Фонда. Такође, у извршном поступку који се води у Републици Хрватској по основу неплаћених закупнина физичког лица на имовини из пасивног подбиланса за некретнине „Вучјака“ а.д. Брод остварени су мјесечни приливи средстава по том основу. Током године, вођене су и активности у вези са преносом обвезница тзв. ирачки дуг, али су тек крајем 2013. створене правне претпоставке (повучена тужба) за пренос истих у корист Фонда (по основу признатог излучног права од стране „Хидроградња“ а.д. у стечају Пале). Ради се о износу од 4.686 обвезница номиналне вриједности 1.000 америчких долара са припадајућом каматом, које доспијевају на наплату 2028. године. Обвезнице се котирају на међународном тржишту хартија од вриједности, а њихов пренос у корист Фонда није реализован до краја 2013. године (извршен је у фебруару 2014., а због спора са „Хидроградњом“ д.д. Сарајево није обављен пренос додатних 1.195 обвезница номиналне вриједности 1.000 америчких долара).

Током извјештајног периода предузимане су и активности на продаји некретнина. С тим у вези, извршене су процјене некретнина „Јелшинграда“ у стечају Бања Лука (у Љубљани - Словенија и Биограду на мору - Хрватска) и „Миљевине“ у стечају Фоча (3,53% некретнине хотела „Градац“ у Градцу - Хрватска). Продата је некретнина „Сана трговине“ у стечају Нови Град (у Илијашу - БиХ), донешена је правоснажна пресуда у корист Републике Српске (потраживања „Зрака“ из Теслића која су, Одлуком Владе пренешена на Фонд) у висини 190.455 КМ са законским затезним каматама, али због отварања стечајног поступка над предузећем пресуда није извршена. Провођени су поступци продаје некретнина: „Месопрмета“ у стечају Добој (у Тешњу - БиХ), „Инжињеринга“ у стечају Зворник (у Лозници - Србија), „Изолатера“ у стечају, Требиње (у Тузли - БиХ) али није дошло до њихове продаје током 2013. године (у марту 2014. продата је некретнина у Тузли). Међутим, извјесно је да ће се ефекти спроведених активности у 2013. години, у значајној мјери реализовати током 2014. године.

3.4 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ПЛАНА КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА

Активности корпоративног управљања усмјерене су на заштиту интереса Акцијског фонда РС и Фонда за реституцију РС у друштвима капитала у којима имају власнички удио. С тим у вези, током 2013. године, Банка је предузимала сљедеће активности:

- припрема и сачињавање препорука за гласање представницима капитала,
- заступање и представљање капитала Акцијског фонда РС и Фонда за реституцију РС на скупштинама акционара друштава капитала из портфеља фондова,
- мониторинг донесених одлука од стране скупштине акционара друштава и активности на заштити капитала привредних друштава из портфеља фондова, и
- јачање сарадње са друштвима капитала.

3.4.1 Припрема и сачињавање препорука за гласање представницима капитала

У току 2013. године, заказано је 348 сједница скупштина акционара (редовних и ванредних). За све сазване сједнице, ИРБРС је представницима капитала припремила и на вријеме доставила препоруке за гласање.

Међутим, 144 друштва која се налазе у портфељима фондова којим управља ИРБРС није одржало сједнице скупштине акционара, а самим тиме ни усвојило акта која се налазе у надлежности скупштине. У свим случајевима неодржавања редовне годишње сједнице скупштине акционара, Банка је доставила писане обавијести о потреби сазивања и одржавања истих, упозоравајући надлежне органе у друштвима о законским санкцијама поводом неиспуњавања ове обавезе.

3.4.2 Заступање и представљање капитала Акцијског фонда РС и Фонда за реституцију РС на скупштинама акционара друштава капитала из портфеља фондова

У складу са својим надлежностима, Банка је представнике капитала фондова упознавала са пословањем друштава капитала из портфеља фондова, власничком структуром и интересима фондова у предметном друштву капитала. С тим у вези, достављане су им препоруке за гласање за сваку сједницу скупштине акционара. На основу предочених информација и достављених скупштинских материјала, представници капитала фондова узимали су учешће у раду скупштина акционара, те су, након одржаних сједница, били у обавези достављања извјештаја о раду. ИРБРС је, по одржаним скупштинама акционара, односно по добијеним извјештајима о раду именованих представника и њихове обраде, достављала Влади РС мјесечни извјештај о поступању представника фондова на сједницама скупштина акционара за претходни мјесец са анализом предметног извјештаја и појашњењем сваког појединачног одступања од препоруке за гласање. Влади РС

достављен је и годишњи извјештај о раду представника, са свим неопходним појашњењима.

За само једно привредно друштво у моменту одржавања сједнице скупштине акционара није био именован представник фонда од стране Владе РС, те је Банка одмах, по сазивању сједнице скупштине, упутила ресорном министарству обавјештење о потреби именовања представника, односно доставила препоруку за гласање на увид и даље поступање.

3.4.3 Јачање сарадње са друштвима капитала из портфеља фондова

Банка је током 2013. године, као и претходних година, наставила са остваривањем добре сарадње у комуникацији са надлежним у знатном броју друштава из портфеља фондова, веће сарадње у припреми сазива сједница скупштине акционара, формулисању тачака дневног реда и др. Поред тога, вршен је и дјелимични мониторинг рада скупштине акционара друштава и спровођења скупштинских одлука. ИРБРС је, такође указивала друштвима и на неправилности којим се крше позитивни законски прописи.

3.4.4 Ефекти у домену корпоративног управљања произведени активностима ИРБРС

Резултати активности ИРБРС у домену корпоративног управљања указују на подизање нивоа едукованости надлежних у друштвима када су у питању активности на заказивању сједница скупштине акционара, формирању дневног реда за исте, те припреми скупштинских материјала, као и на самој реализацији сједница скупштине акционара друштава капитала из портфеља фондова.

Поред наведеног, однос представника капитала Акцијског фонда РС и Фонда за реституцију РС у друштвима капитала из портфеља фондова се значајно промијенио у смислу активнијег учествовања у раду сједница скупштине акционара, квалитетније припремљености за предметне сједнице, те обавезе достављања повратних информација Банци.

И у 2013. години, коришћен је институт „несагласног акционара,“ тј. права на откуп акција због несагласности на доношење одлука о располагању имовином велике вриједности, а које су супротне интересима фондова којим управља ИРБРС. По овом основу, у два случаја покренут је судски поступак.

Од укупног броја одступања представника који су гласали по препорукама Банке у 2013. години, само у два случаја ИРБРС није могла уважити одступања именованих представника капитала фондова.

3.5 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ПЛАНА МАКРОЕКОНОМСКИХ АНАЛИЗА И МЕЂУНАРОДНИХ ОДНОСА

3.5.1 Макроекономске анализе

Током 2013. године, ИРБРС је континуирано пратила макроекономска дешавања у ширем регионалном контексту те њихове утицаје на домаћи реални и финансијски сектор у циљу адекватне прилагодбе производа Банке тржишним кретањима. Поред тога, путем кварталних *Информација о ефектима активности ИРБРС* анализирани су ефекти укупних пласмана Банке на домаћа привредна кретања.

Банка је, у складу са *Стратегијом управљања ризицима ИРБРС*, припремила годишњу *Анализу утицаја активности ИРБРС на привредну структуру са стањем на дан 31.12.2012. године*. На овај начин је омогућено праћење реализације постављених стратешких и оперативних циљева, а самим тим и стварање адекватне и поуздане основе за стратешко усмјеравање и управљање укупним ризицима Банке.

У подручју стратешког планирања и извјештавања, ИРБРС је припремила годишњи плански документ којим су ближе дефинисане активности и приоритетни правци дјеловања у 2014. години, те ревидирани годишњи извјештај о пословању за 2012. годину. Осим тога, континуирано је праћена динамика реализације плана за 2013. годину, посебно у оном његовом дијелу који се односи на укупне пласмане.

У 2013. години, Банка је редовно одржавала и ажурирала *Базу макроекономских индикатора*, према динамици објављивања информација од стране статистичких и осталих релевантних институција. У истом периоду, ИРБРС је припремила и објавила два издања билтена *Економски мониторинг* у којим су, у аналитичком смислу обрађени и презентовани домаћи макроекономски трендови у 2012. и првом полугодишту 2013. године.

Будући да је ИРБРС једна од кључних развојних институција, Банка је активно учествовала и у припреми стратешких докумената РС, акционих планова и информација о њиховој реализацији. Поред тога, редовно су припремане и информације о пласираним средствима и најзначајнијим финансираним пројектима по општинама, за потребе Предсједника и Владе РС.

Представници међународних финансијских институција и потенцијалних инвеститора (попут Међународног монетарног фонда, Свјетске банке, Развојне банке Савјета Европе - СЕВ), приликом посјете ИРБРС, упознати су са релевантним макроекономским дешавањима у РС и БиХ и њиховим дугорочним перспективама. Такође, према исказаним потребама и интересовањима, припремане су и детаљне анализе појединачних привредних подручја и финансијског сектора РС у цјелини.

3.5.2 Међународни односи

Банка је у 2013. години, започела са реализацијом наставка финансијског аранжмана са *Свјетском банком (WB)*, путем којег је обезбијеђено 36 милиона евра за финансирање пројеката малих и средњих предузећа на простору РС. Постигнута је начелна сагласност са *Развојном банком Савјета Европе (СЕВ)* око услова зајма којим би се осигурала додатна кредитна средства за финансирање стамбеног збрињавања група од посебног значаја за РС (млади и млади брачни парови).

У 2013. години, Банка је активно учествовала у раду *Европског удружења јавних банака (ЕАРВ)*, чији је придружени члан од јануара 2012. године, путем давања сугестија и коментара везаних за питања од заједничког интереса. Представници ИРБРС учествовали су на Међународној конференцији о подстицању извоза у организацији *Хрватске банке за обнову и развој (НВОР)*.

ИРБРС је и у 2013. години, редовно слала обавјештења представништвима РС у иностранству, економским одјелима амбасада у БиХ и страним трговинским представништвима која се односе на приватизацијске тендере и позиве, издања *Економског монитора*, као и на остале активности усмјерене на привлачење страних улагања. Настављена је и сарадња са компанијом *Myrmidon* из САД задуженом од стране Владе РС за промоцију инвестиционих потенцијала РС, којој су достављане потребне информације и материјали. Банка је, као и у претходном периоду, била на услузи страним инвеститорима који су јој се директно обраћали.

У току 2013. године, ИРБРС је учествовала на више догађаја са циљем представљања инвестиционих потенцијала РС. На Пословном форуму Република Српска – Азербејџан, у организацији Владе РС, представила је опште услове за улагања у РС и своје инструменте подршке инвестицијама, као и на скупу који је организовао USAID пројекат FIRMA/FARMA. Банка је у 2013. години, била укључена у израду нове *Стратегије привлачења страних улагања у Републику Српску (2013-2017.)*, у организацији Министарства за економске односе и регионалну сарадњу РС, кроз учешћа на тематским радионицама и путем давања стручних коментара. Такође, Банка је достављала сугестије и препоруке на *Анализу фискалних и нефискалних подстицаја који се додјељују у РС*, а на позив Министарства финансија РС, учествовала је у радним састанцима у вези примјене новог Инструмента претприступне помоћи ЕУ (ИРА II).

Банка је у сарадњи са општинама и градовима наставила са редовним одржавањем и унапређивањем *Базе података о инвестиционим локацијама у РС* и дијела Интернет странице *Инвестирајте у Републику Српску*. У 2013. години ови дијелови Интернет странице Банке имали су задовољавајућу посјету од преко 30.000 прегледа.

3.6 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ПЛАНА НАБАВКИ БАНКЕ

3.6.1 Реализација набавки за 2013. годину

Табела 1: Реализација набавки ИРБРС за 2013. годину, у КМ

Р/Б	Опис из Плана набавке за РОБЕ	План набавке	Уговорено, са ПДВ-ом	Остварење у 2013. години
	Набавка материјала	93.000	71.080	76,4
1.	Набавка материјала, канцеларијског материјала с логом, тонера и сл.	50.000	41.589	83,2
2.	Набавка средстава за чишћење и хигијену	15.000	11.376	75,8
3.	Набавка противпожарних апарата, ормарића за прву помоћ и сл.	5.000	803	16,1
4.	Набавка ауто гума	8.000	3.940	49,2
5.	Набавка пића и напитака	15.000	13.372	89,1
	Набавка горива	35.000	30.350	86,7
6.	Набавка горива и мазива	35.000	30.350	86,7
	Информационе технологије	75.000	51.373	68,5
7.	Набавка радних станица, штампача, копијер апарата, серверске и друге рачунарске и комуникационе опреме	50.000	49.272	98,5
8.	Набавка пакета од 150 лиценци за антивирус програм	5.000	2.101	42,0
9.	Софтвер за канцеларијско пословање	20.000	0	-
	Основна средства	55.000	19.293	35,1
10.	Набавка инвентара	50.000	19.293	38,6
11.	Набавка декоративне опреме за канцеларије	5.000	0	-
	НАБАВКЕ ЗА РОБЕ	258.000	172.096	66,7
	НЕПРЕДВИЂЕНЕ НАБАВКЕ ЗА РОБЕ	15.000	0	-
	УКУПНО НАБАВКЕ ЗА РОБЕ	273.000	172.096	63,0
	Назив уговора за набавку УСЛУГА			
	Консултантске услуге	130.000	49.403	38,0
12.	Набавка услуга процјене вриједности капитала, остале процјене	50.000	2.094	4,2
13.	Набавка услуга ревизије финансијских извјештаја	25.000	24.600	98,4
14.	Набавка актуарских услуга (процјена запослених)	1.000	300	30,0
15.	Набавка услуга техничке помоћи, стручних и консултантских услуга	20.000	3.496	17,5
16.	Систематски преглед запослених	28.000	18.913	67,5
17.	Набавка услуга архивирања	6.000	0	-
	Услуге осигурања	19.500	7.382	37,9
18.	Набавка услуга осигурања имовине	10.000	0	-

19.	Набавка услуга осигурања лица (колективно осигурање радника)	2.500	1.642	65,7
20.	Набавка услуга осигурања службених возила	7.000	5.740	82,0
	Маркетиншке услуге	50.000	45.726	91,4
	Услуге текућег одржавања	61.000	40.013	65,6
	Остале услуге	8.000	0	-
21.	Набавка интернет услуга	8.000	0	-
	НАБАВКЕ ЗА УСЛУГЕ	268.500	142.524	53,1
	НЕПРЕДВИЂЕНЕ НАБАВКЕ ЗА УСЛУГЕ	20.000	0	-
	УКУПНО НАБАВКЕ ЗА УСЛУГЕ	288.500	142.524	49,4
	УКУПНО НАБАВКЕ ЗА 2013. ГОДИНУ	561.500	314.620	56,0

И у 2013. години, Банка је настојала постићи уштеде на свим нивоима пословања на којим је то било објективно могуће. Континуирано су преиспитиване и анализиране потребе ИРБРС за појединачним набавкама роба и услуга, као и могућности њиховог пролонгирања. Захваљујући томе, уговорене набавке мање су за 44% у односу на првобитно планирани износ за 2013. годину.

4. ИЗВРШЕЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАНОВА ЗА 2013. ГОДИНУ

Консолидована нето добит ИРБРС и фондова у 2013. години износила је 33,7 милиона КМ.

4.1 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА БАНКЕ ЗА 2013. ГОДИНУ

План рада Инвестиционо-развојне банке Републике Српске за 2013. годину са Финансијским планом, усвојен је одлукама Владе Републике Српске, број: 04/1-012-2-3056/12, од 27.12.2012. године и 04/1-012-2-2657/13, од 12.12.2013. године, са сљедећим елементима:

- укупно планирани пословни приходи..... 6.031.500 КМ,
- укупно планирани пословни расходи..... 5.897.500 КМ,
- инвестициона улагања 140.000 КМ.

Финансијским планом предвиђено је да се укупни пословни расходи ИРБРС финансирају из наплате годишње накнаде за управљање фондовима, а инвестициона улагања из средстава докапитализације.

Чланом 10. Закона о Инвестиционо-развојној банци Републике Српске („Службени гласник Републике Српске,“ број: 56/06 и 28/13) утврђено је право на наплату годишње накнаде за управљање, у складу са финансијским планом ИРБРС и пословним резултатима фондова. Приходи од накнада за управљање фондовима представљају основни извор финансирања пословних расхода Банке.

4.1.1 Остварени пословни приходи

У 2013. години, ИРБРС је остварила приходе у укупном износу од 5.298.088 КМ. У њиховој структури највећи износ од 5.154.563 КМ или 97% представљају *приходи од накнаде за управљање фондовима*.

У складу са *Одлуком о начину обрачуна и наплате накнаде за управљање фондовима*, Одлука Владе Републике Српске, број: 04/1-012-1401/08, од 12.06.2008. године, висина *прихода од накнаде за управљање фондовима* ограничена је на ниво остварених расхода. Обзиром да су остварени расходи у 2013. години мањи за 742.937 КМ од планираних, у складу са наведеним и приходи су пропорционално умањени.

Обрачун коначне обавезе по основу накнаде за управљање, на дан 31.12.2013. године и партиципирање појединих фондова у укупним расходима ИРБРС, приказани су у сљедећој табели:

Табела 2: Обрачун коначне обавезе за накнаду за управљање фондовима, у КМ

Основ за обрачун = укупни остварени расходи ИРБРС од 5.154.563 КМ				
ФОНДОВИ РС	Остварени приходи у 2013.	% учешћа	Основ за обрачун	Коначна обавеза за накнаду за управљање у 2013.
1	2	3	4	5= 3*4
Фонд за реституцију	9.310.431	17,08	5.154.563	880.414
Акцијски фонд	18.161.437	33,32	5.154.563	1.717.385
Фонд становања	6.238.911	11,44	5.154.563	589.965
Фонд за развој и запошљавање	17.940.712	32,91	5.154.563	1.696.512
Фонд за развој источног дијела	2.810.921	5,16	5.154.563	265.807
Фонд за управљање некретнинама и потраживањима	47.372	0,09	5.154.563	4.480
УКУПНО	54.509.784	100,00		5.154.563

Поред *прихода од годишње накнаде за управљање фондовима* који су остварени у износу од 5.154.563 КМ, ИРБРС је остварила и друге приходе у износу од 143.525 КМ:

- *остали пословни приходи по другим основама* обухватају: приходе од закупнине за издавање пословног простора, приходе од потраживања по основу рефундација породилског и боловања преко тридесет дана у износу од 38.721 КМ, приходе по основу исправке грешке из ранијих година у износу од 5.398 КМ и остале неспецифициране приходе у износу од 7.417 КМ,
- *финансијски приходи* обухватају: приходе од камата на орочена средства у износу од 63.055 КМ и приходе од камата на депозите по виђењу у износу 4.885 КМ,
- *приходи од укидања резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених* остварени су исплатом отпремнине за два радника Банке због пензионисања.

Остали приходи ИРБРС у 2013. години остварени су на планираном нивоу док је *приход од годишње накнаде за управљање фондовима* мањи за 742.937 КМ или 13% од планираног износа. Разлог томе је што је Банка у 2013. години остварила мање укупне расходе од планираних што је утицало на израду корекције аконтативног обрачуна накнаде за управљање и смањење обавеза фондова према ИРБРС по овом основу.

4.1.2 Остварени пословни расходи

Укупни пословни расходи за 2013. годину планирани су у износу од 5.897.500 КМ, а остварени су у износу од 5.154.698 КМ или 13% мање од планираног износа. У овом извјештајном периоду, као и у претходном, ИРБРС је наставила да се у свом пословању руководи потребом остваривања уштеда на свим нивоима. У Табели 3 приказана је структура планираних и остварених расхода Банке.

Табела 3: Структура пословних расхода, у КМ

конто	СТРУКТУРА РАСХОДА	2013.		Индекс
		План	Извршење	
1	2	3	4	5=4/3
	Канцеларијски материјал	50.000	31.955	64
	Средства за чишћење и хигијену	15.000	11.569	77
	ХТЗ и противпожарна опрема	5.000	802	16
	Ауто гуме	8.000	4.279	53
	Остали потрошни материјал	4.000	985	25
512	Трошкови материјала	82.000	49.590	60
	Гориво и мазиво за путничка моторна возила	35.000	32.559	93
	Електрична енергија	25.000	28.956	116
	Трошкови топлотне енергије	35.000	22.093	63
513	Трошкови горива и енергије	95.000	83.608	88
520	Трошкови бруто зарада (плата и топли оброк)	4.400.000	4.100.114	93
	Трошкови бруто накнада члановима надзорног одбора	56.000	51.955	93
	Трошкови бруто накнада члановима одбора за ревизију и директора интерне ревизије	32.000	28.524	89
522	Трошкови бруто накнада члановима надзорног одбора, одбора за ревизију и директора интерне ревизије	88.000	80.479	91
529	Трошкови бруто осталих личних расхода	380.000	316.760	83
	Трошкови телефона	60.000	45.808	76
	Трошкови поштарине	30.000	21.829	73
	Трошкови интернета	8.000	3.026	38
531	Трошкови ПТТ услуга	98.000	70.663	72
	Текуће одржавање службених возила	18.000	12.924	72
	Текуће одржавање рачунарске и друге опреме	35.000	13.643	39
	Текуће одржавање пословног простора	8.000	1.699	21
532	Трошкови текућег одржавања основних средстава	61.000	28.266	46
	Трошкови закупа сала за презентације и едукације	10.000	0	-
	Трошкови осталих закупнина	5.000	2.569	51
533	Трошкови закупа	15.000	2.569	17

	Креативне услуге	5.000	2.360	47
	Производња	20.000	20.000	100
	Закуп медија	25.000	17.488	70
535	Трошкови рекламе и пропаганде	50.000	39.848	80
539	Трошкови комуналних услуга	15.000	6.553	44
540	Трошкови амортизације	250.000	193.465	77
545	Трошкови резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	10.000	17.039	170
	Процјене државног капитала у предузећима, процјенитеља некретнина и остале процјене	50.000	2.001	4
	Услуге ревизије финансијских извјештаја	25.000	25.000	100
	Актуарске услуге	1.000	409	41
	Услуге стручног образовања запослених (едукације, семинари, симпозијуми и сл.)	60.000	12.764	21
	Здравствене услуге-систематски преглед запослених	28.000	18.723	67
	Услуге архивирања архивског материјала	6.000	0	-
	Услуге техничке помоћи, консултант. услуге	20.000	1.170	6
	Остале непроизводне услуге	20.000	16.040	80
550	Трошкови непроизводних услуга	210.000	76.107	36
551	Трошкови репрезентације	30.000	19.437	65
	Услуге осигурања имовине и лица	12.500	1.687	13
	Услуге осигурања службених возила (обавезно и каско)	7.000	6.728	96
552	Трошкови премије осигурања	19.500	8.415	43
553	Трошкови платног промета	4.000	562	14
554	Трошкови чланарина	30.000	26.524	88
	Порези за накнаде коришћења вода, накнаде за шуму, накнаде за противпожарну заштиту и сл.	15.000	12.615	84
555	Трошкови пореза	15.000	12.615	84
	Допринос за запошљавање и професионалну рехабилитацију инвалида	10.000	7.598	76
556	Трошкови доприноса	10.000	7.598	76
	Стручна литература и претплата на часописе	15.000	8.363	56
	Таксе и друге накнаде	20.000	6.123	31

559	Остали нематеријални трошкови	35.000	14.486	41
	У К У П Н О	5.897.500	5.154.698	87

Највећи дио трошкова пословања остварени су у износима који су мањи од планираних. Значајно прекорачење је евидентно у случају *трошкова резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених*. Обрачун ове категорије трошкова врши овлашћени актуар и, по овом основу ИРБРС није остварила одлив новчаних средстава. Планирани су на бази остварења у претходном периоду, али је повећање, према актуару, настало из разлога потенцијалних исплата ових накнада у наредном периоду. Посматрано у апсолутним износима ова прекорачења не представљају значајна одступања.

4.1.3 Остварена инвестициона улагања

Укупна инвестициона улагања у 2013. години планирана су у износу од 140.000 КМ, а остварена су у износу од 60.066 КМ или 43% од планираног износа.

Из претходних података о оствареном финансијском пословању евидентно је да је ИРБРС у 2013. години остварила бруто добит у износу од 143.390 КМ, као разлику између укупно остварених прихода у износу од 5.298.088 КМ и укупно остварених расхода у износу од 5.154.698 КМ. Након издвајања пореза на добит у износу од 9.597 КМ, **нето добит износи 133.793 КМ.**

4.2 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ФОНДА ЗА РАЗВОЈ И ЗАПОШЉАВАЊЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. БАЊА ЛУКА ЗА 2013. ГОДИНУ

Законом о Фонду за развој и запошљавање Републике Српске („Службени гласник Републике Српске,“ број: 56/06 и 28/13) уређује се оснивање, правни статус, дјелатност и начин управљања Фондом.

Основна дјелатност Фонда је реализација развојних пројеката кроз: одобравање и пласирање средстава на кредитној или грант основи, улагање у ХоВ емитената из РС, прибављање средстава са домаћег и међународног финансијског тржишта, додјелу средстава малим и средњим предузећима и предузетницима и друго кредитно и финансијско посредовање. Управљање Фондом врши Банка.

Финансијски план Фонда за развој и запошљавање Републике Српске за 2013. годину усвојила је Управа ИРБРС, у надлежности Управног одбора Фонда, Одлука број: 02-УОФ-149/13, од 01.04.2013. године, са сљедећим елементима:

- укупно планирани пословни приходи..... 17.730.000 КМ,
- укупно планирани пословни расходи..... 13.877.094 КМ.

У текстуалном дијелу слиједи објашњење појединих категорија планираних и остварених пословних прихода и расхода у 2013. години, а у табеларном дијелу дат је синтетички и аналитички приказ планираних и остварених пословних расхода који су разврстани у складу са *Контним оквиром за предузећа и задруге*.

4.2.1 Остварени пословни приходи

Укупни приходи Фонда остварени су у износу од 17.940.712 КМ, те обухватају: *приходе од камата на пласирани средства на кредитној основи, приходе од пласмана у ХоВ, остале приходе и приходе од усклађивања вриједности финансијске имовине*.

У структури укупних прихода, највећи износ од 14.618.074 КМ или 81% односи се на *приходе од камата на пласирани средства на кредитној основи*.

Приходи од пласираних средстава у ХоВ остварени су у износу од 2.121.445 КМ и представљају приходе од камата на обвезнице које се налазе у власништву Фонда: обвезнице емитената - јединице локалне самоуправе: *Шамац, Бијељина, Брод, Котор Варош, Србац*, те привредних субјеката: *„Атлантик ББ“, „Balkan Investment Bank“ АД Вапја Лука, „Нова банка“ а.д. Бања Лука, „Банка Српске“ а.д. Бања Лука, РК „Боска“ Бања Лука, „Унис – фабрика цијеви“ Дервента, „Kaldera Company“ д.о.о. Лакташи и „Farmland“ а.д. Нова Топола*.

Остали приходи остварени су у износу од 790.917 КМ, а укључују: приходе од камата на орочена средства, приходе од камата на депозите по виђењу, приходе од затезних камата због неблагоприятног плаћања доспјелих обавеза и позитивне курсне разлике.

Приход од усклађивања вриједности финансијских пласмана у износу од 410.276 КМ односи се на усклађивање вриједности дугорочних финансијских пласмана на крају обрачунског периода. За све директне пласмане код којих је у току године исказано умањење вриједности, а код којих на дан извјештавања није евидентирано кашњење у отплати, извршена је корекција умањеног износа у корист прихода периода.

4.2.2 Остварени пословни расходи

У 2013. години, остварени су расходи у укупном износу од 10.825.814 КМ или 78% од првобитно планираног износа. Структура планираних и остварених расхода Фонда приказана је у наредној табели:

Табела 4: Структура пословних расхода, у КМ

конто	ВРСТА ТРОШКОВА	2013.		Индекс
		План	Извршење	
1	2	3	4	5=4/3
512	Трошкови материјала	0	395	-
520,529	Трошкови бруто зарада и остала лична	81.000	41.048	51

	примања			
531	Трошкови ПТТ услуга	900	330	37
540	Трошкови амортизације	25.000	24.897	100
	Трошкови ревизије	14.000	13.877	99
	Трошкови правног заступања	10.000	123	1
	Накнада за управљање	2.581.794	1.696.512	66
	Трошкови берзанских посредника	24.000	0	-
	Трошкови стручног усавршавања	3.500	0	-
	Остале непроизводне услуге	5.000	0	-
550	Трошкови непроизводних услуга	2.638.294	1.710.512	65
551	Трошкови репрезентације	4.000	1.475	37
552	Трошкови осигурања имовине и лица	5.000	797	16
553	Трошкови платног промета	6.000	4.330	72
	Порези за накнаде коришћења вода, накнаде за шуме	20.000	23.349	117
	Републичке и комуналне таксе	5.400	5.360	99
555	Трошкови пореза	25.400	28.709	113
	Стручна литература и часописи	1.500	407	27
	Таксе и друге накнаде	30.000	7.546	25
559	Остали нематеријални трошкови	31.500	7.953	25
561	Расходи камата по кредитима WB и EIB	4.000.000	2.132.998	53
562	Негативне курсне разлике	60.000	9.191	15
584	Трошкови за усклађивање вриједности дугорочних финансијских пласмана	7.000.000	6.863.179	98
	У К У П Н О	13.877.094	10.825.814	78

Сви трошкови су остварени у оквирима планираних износа, осим *трошкова пореза* који су у директно пропорционалној вези са оствареним приходима те су, стога и већи за 3.309 КМ или 13% од планираног износа.

У структури укупних расхода највећи износ представљају *расходи од усклађивања вриједности финансијске имовине* који, на дан билансирања износе 6.863.179 КМ. Ови расходи представљају рачуноводствено евидентирање резервисања за ризике и потенцијалне губитке по основу дугорочних финансијских пласмана и Фонд није остварио

новчани одлив средстава у наведеном износу. У складу са *Стратегијом за управљање ризицима ИРБРС*, за све директне пласмане извршено је иницијално резервисање од 2% на износ одобреног зајма, а на крају извјештајног периода, у зависности од неиспуњавања или кашњења у испуњавању уговорених обавеза, извршена је исправка у складу са *Одлуком о минималним стандардима за управљање ризиком и класификацијом активе банака*, донесеном од стране Агенције за банкарство Републике Српске. За дугорочне финансијске пласмане у обвезнице, извршена је исправка вриједности, у износу неуплаћеног дијела ануитета за емитенте *РК „Боска“ а.д. Бања Лука* и *„Унис фабрика цијеви“ а.д. Дервента*.

Накнада за управљање Фондом остварена је у износу од 1.696.512 КМ и мања је за 34% у односу на планирани износ. Мањи расходи по овом основу резултат су начина обрачуна накнаде за управљање. Наиме, у 2013. години, ИРБРС је остварила мање укупне расходе од планираних, а поједини фондови веће приходе, па је сходно томе и Фонд остварио мање учешће у укупним оствареним расходима Банке.

Расходи камата обухватају сервисне трошкове по кредитима Свјетске банке и трошкове камата по кредитној линији из средстава Европске инвестиционе банке.

Из наведених података о финансијском пословању евидентно је да је Фонд за развој и запошљавање РС, у извјештајном периоду, остварио бруто добит у износу од 7.114.898 КМ, као разлику између остварених укупних прихода у износу од 17.940.712 КМ и остварених укупних расхода у износу од 10.825.814 КМ. Након издвајања пореза на добит у висини од 904.510 КМ, остварена је **нето добит у висини од 6.210.388 КМ**.

4.3 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ФОНДА СТАНОВАЊА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. БАЊА ЛУКА ЗА 2013. ГОДИНУ

Законом о Фонду становања Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 28/13) уређује се оснивање, правни статус, дјелатност и начин управљања Фондом. Дјелатност Фонда је прикупљање и пласирање финансијских средстава за стамбене потребе грађана. Управљање овим Фондом врши Инвестиционо-развојна банка Републике Српске.

Финансијски план Фонда становања Републике Српске за 2013. годину усвојила је Управа ИРБРС, у надлежности Управног одбора Фонда, Одлука број: 02-УОФ-146/13, од 01.04.2013. године, са сљедећим елементима:

- укупно планирани пословни приходи 5.740.000 КМ,
- укупно планирани пословни расходи 1.207.245 КМ.

У текстуалном дијелу слиједи објашњење појединих категорија планираних и остварених пословних прихода и расхода за 2013. годину, а у табеларном дијелу дат је синтетички и

аналитички приказ планираних и остварених пословних расхода који су разврстани у складу са *Континим оквиром за предузећа и задруге*.

4.3.1 Остварени пословни приходи

Фонд је остварио пословне приходе у укупном износу од 6.238.911 КМ и већи су за 498.911 КМ или 9% од планираног износа.

У структури укупних прихода, највеће учешће биљеже *приходи од камата на пласирана средства на кредитној основи* који су остварени у износу од 5.410.429 КМ и чине 87% укупно остварених прихода у 2013. години.

Остали приходи су остварени у износу од 828.482 КМ, а обухватају: приходе од закупнина неприватизованих станова, приходе од камата по основу орочених средстава и депозита по виђењу, приходе од затезних камата и приходе од наплате дијела судских трошкова и такса по рјешењима суда. Повећање ове категорије прихода Фонда потиче од наплате средстава по окончаним судским споровима.

4.3.2 Остварени пословни расходи

У 2013. години, укупно остварени расходи Фонда износе 791.021 КМ што је за 34% мање од планираног износа. У наставку је приказана структура планираних и остварених расхода.

Табела 5: Структура пословних расхода, у КМ

конто	ВРСТА ТРОШКОВА	2013.		Индекс
		План	Извршење	
1	2	3	4	5=4/3
520,529	Трошкови бруто зарада и остала лична примања	79.000	48.238	61
531	Трошкови ПТТ услуга	900	176	20
540	Трошкови амортизације	31.000	29.374	95
	Трошкови ревизије	14.000	13.500	96
	Накнада за управљање	835.843	589.965	71
	Трошкови стручног усавршавања	1.000	0	-
	Остале непроизводне услуге	10.000	2.482	25
550	Трошкови непроизводних услуга	860.843	605.947	70

551	Трошкови репрезентације	2.000	1.620	81
553	Трошкови платног промета	1.000	889	89
554	Трошкови чланарина	2.000	2.000	100
	Порези за накнаде коришћења вода, накнаде за шуме и сл.	10.000	6.869	69
	Комунална и републичка такса	5.400	5.360	99
555	Трошкови пореза	15.400	12.229	79
	Стручна литература и часописи	1.500	389	26
	Таксе и друге накнаде	50.000	45.837	92
559	Остали нематеријални трошкови	51.500	46.226	90
	Трошкови судских и других спорова	15.000	8.922	59
579,561	Остали расходи	15.000	8.922	59
578,584	Трошкови од усклађивања вриједности дугорочних финансијских пласмана	148.602	35.400	24
	У К У П Н О	1.207.245	791.021	66

У извјештајном периоду, сви трошкови пословања Фонда остварени су у значајно мањим износима од првобитно планираних.

Накнада за управљање Фондом износила је 589.965 КМ и мања је за 29% у односу на планирани износ. Мањи расходи по овом основу резултат су начина обрачуна накнаде за управљање. ИРБРС је, у 2013. години, остварила мање укупне расходе од планираних, а поједини фондови веће приходе, па је сходно томе Фонд остварио и мање учешће у укупно оствареним расходима Банке.

Трошкови од усклађивања вриједности дугорочних финансијских пласмана остварени су у износу од 35.400 КМ, а односе се на пласмане одобрене посредством МКД „Синергија плус“ доо Бања Лука.

Из наведених података о оствареном финансијском пословању евидентно је да је Фонд становања РС у 2013. години остварио бруто добит у износу од 5.447.890 КМ, као разлику између укупно остварених прихода у износу од 6.238.911 КМ и укупно остварених расхода у износу од 791.021 КМ. Након издвајања пореза на добит од 546.533 КМ, **нето добит износи 4.901.357 КМ.**

4.4 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ФОНДА ЗА УПРАВЉАЊЕ НЕКРЕТНИНАМА И ПОТРАЖИВАЊИМА У ВЛАСНИШТВУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. БАЊА ЛУКА ЗА 2013. ГОДИНУ

Законом о Фонду за управљање некретнинама и потраживањима у власништву Републике Српске („Службени гласник Републике Српске,“ број: 28/13) уређује се оснивање, правни статус, дјелатности и начин управљања Фондом.

Фонд прикупља средства наплатом, конверзијом или продајом потраживања и продајом или наплатом закупнина за некретнине исказане у пасивном подбилансу предузећа, из члана 15. *Закона о почетном билансу стања у поступку приватизације државног капитала у предузећима.*

Фондом управља Инвестиционо-развојна банка Републике Српске.

Финансијски план Фонда за управљање некретнинама и потраживањима у власништву Републике Српске за 2013. годину усвојила је Управа ИРБРС, у надлежности Управног одбора Фонда, Одлука број: 02-УОФ-152/13, од 01.04.2013. године године, са сљедећим елементима:

- планирани пословни приходи: 5.000 КМ,
- планирани пословни расходи 172.100 КМ.

У текстуалном дијелу слиједи објашњење појединих категорија расхода, а у табеларном дијелу синтетички и аналитички су приказани планирани и остварени расходи у 2013. години, разврстани према *Контном оквиру за предузећа и задруге.*

4.4.1 Остварени пословни приходи

Фонд је остварио укупне приходе у износу од 47.372 КМ. Законом је утврђено да се прикупљена средства из дјелатности Фонда, након измирења накнаде за управљање и подмирења трошкова Фонда усмјеравају у Фонд за развој и запошљавање РС за повећање основног капитала. Сходно наведеном, остварени укупни приходи једнаки су оствареним укупним расходима.

4.4.2 Остварени пословни расходи

Фонд је, у 2013. години, остварио расходе у укупном износу од 47.372 КМ што је за 72% мање од планираног износа. У наставку је приказана структура планираних и остварених расхода:

Табела 6: Структура пословних расхода, у КМ

конто	Врста трошка	2013.		Индекс
		План	Извршење	
1	2	3	4	5=4/3
512	Стручна литература и часописи	0	175	-
520	Трошкови бруто зарада и осталих личних расхода	72.500	34.798	48
	Трошкови телефона	900	367	41
531	Трошкови ПТТ услуга	900	367	41
	Услуге за ревизију финансијских извјештаја	2.700	2.700	100
	Услуге правног заступања	20.000	460	2
	Трошкови стручног усавршавања	1.000	0	-
	Накнада за управљање	1.000	4.480	448
	Остале непроизводне услуге	50.000	1.698	3
550	Трошкови непроизводних услуга	74.700	9.338	13
551	Трошкови репрезентације	2.000	0	-
553	Трошкови платног промета	1.000	283	28
555	Трошкови пореза	1.000	543	54
559	Остали нематеријални трошкови	20.000	1.868	9
	УКУПНО	172.100	47.372	28

У извјештајном периоду, сви трошкови су остварени у значајно мањем износу од планираних, изузев трошкова по основу *накнаде за управљање*. Одступање оствареног од планираног износа *накнаде за управљање* резултат је новог законског рјешења којим је дефинисан начин покрића трошкова Фонда.

Из наведених података о оствареном финансијском пословању евидентно је да је Фонд за управљање некретнинама и потраживањима у власништву РС у 2013. години остварио укупне пословне приходе у износу од 47.372 КМ, односно укупне пословне расходе у висини од 47.372 КМ.

4.5 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ФОНДА ЗА РАЗВОЈ ИСТОЧНОГ ДИЈЕЛА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. ИСТОЧНО НОВО САРАЈЕВО ЗА 2013. ГОДИНУ

Законом о Фонду за развој источног дијела Републике Српске („Службени гласник Републике Српске,“ број: 52/07 и 28/13) уређује се оснивање, правни статус, дјелатности и начин управљања Фондом.

Циљ оснивања Фонда је подршка развојним пројектима у источном дијелу Републике Српске, а у вези са: повећањем запослености и подршком функционисању тржишта рада, подстицањем производње и извоза, подстицањем пољопривредне производње, подстицањем туризма, подстицањем оснивања и развоја малих и средњих предузећа, побољшањем постојећих и изградњом нових инфраструктурних објеката, руралним развојем и подстицањем увођења европских стандарда у постојеће привредне субјекте.

Да би се испунили наведени циљеви, Фонд учествује у реализацији развојних пројеката кроз: одобравање и пласирање средстава на кредитној основи, улагањем у ХоВ емитената из источног дијела Републике Српске и прибављањем средстава са домаћег и међународног финансијског тржишта.

Управљање Фондом врши Инвестиционо-развојна банка Републике Српске.

Финансијски план Фонда за развој источног дијела Републике Српске за 2013. годину усвојила је Управа ИРБРС, у надлежности Управног одбора Фонда, Одлука број: 02-УОФ-153/13, од 01.04.2013. године са сљедећим елементима:

- укупно планирани пословни приходи 2.500.000 КМ,
- укупно планирани пословни расходи 2.014.558 КМ.

У текстуалном дијелу слиједи објашњење појединих категорија планираних и остварених пословних прихода и расхода за 2013. годину, а у табеларном дијелу дат је синтетички и аналитички приказ планираних и остварених расхода који су разврстани у складу са *Контним оквиром за предузећа и задруге*.

4.5.1 Остварени пословни приходи

Фонд је остварио приходе у износу од 2.810.921 КМ или 12% више у поређењу са планираним износом. Укупни приходи Фонда обухватају: *приходе од камата на пласирана средства на кредитној основи, приходе од камата на пласирана средства у ХоВ и остале приходе*.

У структури укупних остварених прихода, *приходи од камата на пласирана средства на кредитној основи* чине 67%, односно 1.872.129 КМ.

Приходи од камата по основу ХоВ остварени су у износу од 352.038 КМ, а представљају приходе од камата на обвезнице у власништву Фонда, и то: обвезнице општина: *Источни Стари Град, Лопаре, Осмаци, Трново*, те обвезнице емитената „*Јахорина*“ *ОЦ Пале*.

Остали приходи су остварени у износу од 586.754 КМ, а обухватају: приходе од камата на орочена средства, приходе од камата на депозите по виђењу и приходе од усклађивања вриједности дугорочних финансијских пласмана на крају обрачунског периода.

4.5.2 Остварени пословни расходи

У 2013. години, Фонд је остварио расходе у укупном износу од 461.961 КМ, што је значајно мање од планираног износа.

У Табели 7 приказана је структура планираних и остварених расхода Фонда за развој источног дијела РС за 2013. годину.

Табела 7: Структура пословних расхода, у КМ

конто	Врста трошкова	2013.		индекс
		План	Извршење	
1	2	3	4	5=4/3
512	Трошкови материјала	2.000	0	-
513	Трошкови горива и енергије	1.000	154	15
520,529	Трошкови бруто зарада и остала лична примања	83.000	22.467	27
	Трошкови за фиксне телефоне	2.400	1.050	44
	Трошкови интернета	500	246	49
531	Трошкови ПТТ услуга	2.900	1.296	45
533	Трошкови закупа	2.000	0	-
539	Трошкови комуналних услуга	100	60	60
540	Трошкови амортизације	15	15	100
	Трошкови ревизије	5.000	4.950	99
	Накнада за управљање	364.043	265.807	73
	Трошкови берзанских посредника	14.000	0	-
	Трошкови стручног усавршавања	3.500	0	-
	Остале непроизводне услуге	1.000	0	-
550	Трошкови непроизводних услуга	387.543	270.757	70
551	Трошкови репрезентације	4.000	0	-
553	Трошкови платног промета	2.000	456	23
	Порези за накнаде коришћења вода, накнаде за шуме и сл.	6.000	3.096	52
	Комунална и републичка такса	6.000	5.350	89

556	Трошкови пореза	12.000	8.446	70
	Стручна литература и часописи	1.000	176	18
	Таксе и друге накнаде	17.000	6.133	36
559	Остали нематеријални трошкови	18.000	6.309	35
578,584	Трошкови од усклађивања вриједности дугорочних финансијских пласмана	1.500.000	152.001	10
	УКУПНО	2.014.558	461.961	23

Накнада за управљање Фондом остварена је у износу од 265.807 КМ и мања је за 27% у односу на планирани износ. Мањи расходи по овом основу резултат су начина обрачуна накнаде за управљање. Наиме, Банка је у 2013. години остварила мање укупне расходе од планираних, а поједини фондови веће приходе, па је сходно томе Фонд остварио мање учешће у укупним оствареним расходима ИРБРС.

Трошкови од усклађивања вриједности дугорочних финансијских пласмана представљају резервисања за потенцијалне губитке Фонда, у случају да поједини финансијски посредници или емитенти у току планског периода не буду извршавали обавезе по доспјелим ануитетима. Остварени су у износу од 152.001 КМ, а односе се на извршену исправку вриједности потраживања за доспјелу, а ненаплаћену камату по основу дугорочних финансијских пласмана у ХоВ.

Из наведених података о финансијском пословању евидентно је да је Фонд за развој источног дијела РС, у 2013. години, остварио бруто добит у износу од 2.348.960 КМ, као разлику између остварених укупних прихода од 2.810.921 КМ и остварених укупних расхода од 461.961 КМ. Након издвајања пореза на добит у висини од 164.550 КМ, остварена је нето добит у износу од **2.184.410 КМ**.

4.6 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА АКЦИЈСКОГ ФОНДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. БАЊА ЛУКА ЗА 2013. ГОДИНУ

Законом о Акцијском фонду Републике Српске („Службени гласник Републике Српске,“ број: 28/13) уређује се правни статус, дјелатност и начин управљања Фондом. У портфељу Фонда су акције и удјели који су емитовани у поступку приватизације државног капитала у предузећима, акције и удјели државног капитала у новооснованим привредним друштвима, као и акције банака и осигуравајућих друштава. Фонду припадају сва права из ХоВ и удјела који се налазе у његовом портфељу. Дивиденде и камате остварене по основу ХоВ и удјела из портфеља Фонда чине приход овог Фонда.

Управљање Фондом врши ИРБРС, према стратегији коју утврђује Влада РС, а у складу са усвојеном годишњом економском политиком.

Финансијски план Акцијског фонда Републике Српске за 2013. годину усвојила је Управа ИРБРС, у надлежности Управног одбора Фонда, Одлука број: 02-УОФ-145/13, од 01.04.2013.године, са сљедећим елементима:

- укупно планирани пословни приходи.....7.850.000 КМ,
- укупно планирани пословни расходи.....6.243.196 КМ.

У текстуалном дијелу слиједи објашњење појединих категорија планираних и остварених пословних прихода и расхода за 2013. годину, а у табеларном дијелу дат је синтетички и аналитички приказ планираних и остварених пословних расхода, који су разврстани према *Контном оквиру за инвестиционе фондове*.

4.6.1 Остварени пословни приходи

У 2013. години, Фонд је остварио приходе у укупном износу од 18.161.437 КМ што је 131% више од планираног износа. Остварени приходи укључују: *приходе од дивиденде, приходе од камата по основу ХоВ, реализоване добитке од продаје ХоВ и финансијске приходе*. У структури укупних прихода Фонда, највећи дио у износу од 13.011.594 КМ или 72% односи се на *приходе од дивиденде*.

Приходи од камата по основу ХоВ су остварени у износу од 4.182.666 КМ, а обухватају приходе од камата по основу обвезница које су у власништву Фонда: *обвезнице Републике Српске, обвезнице општина: Градишка, Костајница, Лакташи, Нови Град, Кнежево, Србац, Петрово, Шипово* и пословних субјеката: *„Атлантик ББ“ д.о.о. Бања Лука, „Нова банка“ а.д. Бања Лука, „Банка Српске“ а.д. Бања Лука, РК „Боска“ а.д. Бања Лука, „Farmland“ а.д. Нова Топола, „Унис фабрика цијеви“ а.д. Дервента, „Kaldera Company“ и „Топлана“ а.д. Приједор.*

Финансијски приходи су остварени у износу од 295.817 КМ, а највећим дијелом представљају приходе од камата на орочена средства и камате на депозите по виђењу.

Приходи Фонда су углавном остварени на нивоу планираних, осим *прихода од дивиденде* који су реализовани у значајно већем износу. Највећи приход по овом основу остварен је од дивиденде *„Електропривреде Републике Српске.“*

4.6.2 Остварени пословни расходи

Укупни пословни расходи Фонда износе 4.138.420 КМ и мањи су 34% од планом утврђеног износа. У наставку је приказана структура планираних и остварених расхода:

Табела 8: Структура пословних расхода, у КМ

група рачуна	Структура	2013.		Индекс
		План	Извршење	
1	2	3	4	5=4/3
600	Накнада за управљање	1.143.096	1.717.385	150

601	Трошкови куповине и продаје улагања	86.000	200	0
603	Трошкови бруто зарада и остала лична примања	73.000	18.833	26
604	Трошкови екстерне ревизије	12.000	11.500	96
605	Накнада депозитару	40.000	35.000	88
606	Трошкови платног промета	2.000	293	15
607	Трошкови пореза	15.000	19.984	133
	Трошкови телефона	900	300	33
	Стручна литература и часописи	500	336	67
	Трошкови стручног усавршавања	700	0	-
	Трошкови правног заступања	20.000	0	-
	Таксе и друге накнаде	50.000	20.803	42
	Остали расходи	300.000	262.657	88
	Трошкови од усклађивања вриједности дугорочних финансијских пласмана у ХоВ	2.500.000	2.050.813	82
609	Остали дозвољени расходи Фонда	2.872.100	2.334.909	81
610	Реализовани губици од продаје ХоВ	2.000.000	316	0
	У К У П Н О	6.243.196	4.138.420	66

Расходи Фонда углавном су остварени у границама планираних. Прекорачења су евидентна на позицијама: *трошкови пореза и трошкови по основу накнаде за управљање*, а настала су због остварених знатно већих прихода Фонда.

У структури укупних остварених расхода, највећи расход, у износу од 2.050.813 КМ, остварен је по основу *трошкова од усклађивања вриједности дугорочних финансијских пласмана*, односно резервисања за ризике и потенцијалне губитке по основу улагања у обвезнице. На крају извјештајног периода извршена је исправка вриједности, у износу доспјелих дуговања, за обвезнице емитента „Унис фабрика цијеви“ а.д. Дервента и Општина Кнежево.

Одступање оствареног од планираног износа накнаде за управљање резултат је начина обрачуна накнаде за управљање и чињенице да је Фонд у 2013. години забиљежио значајно веће приходе од планираних те је, у складу са тим остварио и веће учешће у укупним расходима Банке.

Из наведених података о оствареном финансијском пословању евидентно је да је Акцијски фонд РС остварио **бруто добит у износу од 14.023.017 КМ**, као разлику између укупно

остварених прихода у износу од 18.161.437 КМ и укупно остварених расхода у висини од 4.138.420 КМ. Остварена бруто добит једнака је нето добити, јер је Фонд остварио највише прихода од дивиденде који, по законским прописима, не подлијежу опорезивању.

4.7 ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ФОНДА ЗА РЕСТИТУЦИЈУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. БАЊА ЛУКА ЗА 2013. ГОДИНУ

Законом о Фонду за реституцију Републике Српске („Службени гласник Републике Српске,“ број: 56/06 и 39/13) уређује се оснивање, правни статус, дјелатност и начин управљања Фондом.

Управљање Фондом врши Инвестиционо-развојна банка Републике Српске.

Финансијски план Фонда за реституцију Републике Српске за 2013. годину усвојила је Управа ИРБРС, у надлежности Управног одбора Фонда, Одлука број: 02-УОФ-147/13, од 01.04.2013. године, са сљедећим елементима.

- укупно планирани пословни приходи.....6.680.000 КМ,
- укупно планирани пословни расходи.....4.178.923 КМ.

У текстуалном дијелу слиједи објашњење појединих категорија планираних и остварених пословних прихода и расхода за 2013. годину, а у табеларном дијелу дат је синтетички и аналитички приказ планираних и остварених пословних расхода, разврстаних према *Контном оквиру за инвестиционе фондове*.

4.7.1 Остварени пословни приходи

Фонд је остварио укупне пословне приходе у висини од 9.310.431 КМ или 39% више у поређењу са планираним износом.

Укупни приходи Фонда обухватају: *приходе од дивиденде, приходе од камата по основу ХоВ, реализоване добитке од продаје ХоВ и финансијске приходе*.

У структури укупних прихода Фонда, највећи дио у износу од 7.117.372 КМ или 76% чине *приходи од дивиденде*.

Приходи од камата по основу ХоВ су остварени у износу од 1.813.810 КМ, а обухватају приходе од камата по основу обвезница које су у власништву Фонда, и то обвезнице општина: *Градишка, Лакташи, Нови Град, Кнежево, Србац*, обвезнице Републике Српске и привредних субјеката: „Банка Српске“ а.д. Бања Лука, „Нова банка“ а.д. Бања Лука, „Farmland“ а.д. Нова Топола, „Унис фабрика цијеви“ а.д. Дервента, РК „Боска“ а.д. Бања Лука, „Калдера“ Лакташи, „Атлантик ББ“ д.о.о. Бања Лука и „Топлана“ а.д. Приједор.

Финансијски приходи, највећим дијелом потичу од камата на орочене депозите.

Сви приходи су остварени на нивоу планираних, осим *прихода од дивиденде* који су остварени у значајно већем износу. Највећи дио ових прихода реализован је по основу дивиденде „Телекома Српске“ а.д. Бања Лука.

4.7.2 Остварени пословни расходи

Укупни пословни расходи остварени су у износу од 3.060.217 КМ што је за 27% мање од планом утврђеног износа. У Табели 9 приказана је структура планираних и остварених расхода Фонда.

Табела 9: Структура пословних расхода, у КМ

група рачуна	Структура	2013.		Индекс
		План	Извршење	
1	2	3	4	5=4/3
600	Накнада за управљање	972.723	880.414	91
601	Трошкови куповине и продаје ХоВ	70.000	3.565	5
603	Бруто примања запослених	78.000	37.221	48
604	Трошкови екстерне ревизије	7.300	7.225	99
605	Накнада депозитару	40.000	35.000	88
606	Трошкови платног промета	2.000	298	15
607	Трошкови пореза	15.000	10.247	68
	Накнаде трошкова за службена путовања	5.000	0	-
	Трошкови телефона	900	455	51
	Стручна литература и часописи	1.500	440	29
	Трошкови стручног усавшавања	3.500	0	-
	Трошкови репрезентације	4.000	0	-
	Трошкови правног заступања	5.000	0	-
	Таксе и друге накнаде	15.000	3.343	22
	Остали расходи	9.000	8.767	97
	Трошкови од усклађивања вриједности догорочних финансијских пласмана у ХоВ	2.000.000	1.887.759	94
609	Остали дозвољени расходи фонда	2.043.900	1.900.764	93
610	Реализовани губици од улагања	950.000	185.483	20
	У К У П Н О	4.178.923	3.060.217	73

У извјештајном периоду, сви трошкови су остварени у оквирима планираних износа.

У структури укупно остварених расхода највећи износ односи се на *расходе остварене од усклађивања вриједности финансијске имовине* који, на дан билансирања износе 1.887.759 КМ. Ови расходи представљају рачуноводствено евидентирање резервисања за ризике и потенцијалне губитке по основу дугорочних финансијских пласмана, а Фонд није остварио новчани одлив средстава у наведеном износу.

На крају извјештајног периода, за дугорочне финансијске пласмане у обвезнице, извршена је исправка вриједности у износу неуплаћеног дијела анuitета за обвезнице емитента *РК „Боска“*, *„Унис фабрика цијеви“ а.д. Дервента* и *Општина Кнежево*.

Накнада за управљање Фондом остварена је у износу од 880.414 КМ и мања је за 9% у односу на планирани износ. Мањи расходи по овом основу резултат су начина обрачуна накнаде за управљање. Наиме, ИРБРС је, у 2013. години, остварила мање укупне расходе од планираних, а поједини фондови веће приходе те је, сходно томе Фонд остварио и мање учешће у укупним оствареним расходима Банке.

Из претходних података о оствареном финансијском пословању евидентно је да је Фонд за реституцију РС остварио **брuto добит у износу од 6.250.214 КМ**, као разлику између укупно остварених прихода у износу од 9.310.431 КМ и укупно остварених расхода у износу од 3.060.217 КМ. Остварена бруто добит једнака је нето добити, будући да је Фонд остварио највише прихода од дивиденде који, по законским прописима, не подлијежу опорезивању.